

ADRAN 7**7. PWYLLGORAU CRAFFU****7.3 Rôl, Cwmpas ac Aelodaeth**

Disgrifir rôl, cwmpas ac Aelodaeth y Pwyllgorau Craffu yn y tabl isod:

Pwyllgor ac Aelodaeth	Rôl a Chwmpas
Pwyllgor Craffu Addysg ac Economi 18 aelod	Craffu ar faterion yn ymwneud â swyddogaethau yr : addysg ac economi megis: <ul style="list-style-type: none"> • Adran Addysg • Adran Economi a Chymuned • Llwybr i Gyflogaeth • Adfywio • GwE • Bwrdd Uchelgais Economaidd • Gogledd Cymru
Pwyllgor Craffu Cymunedau 18 aelod	Craffu ar faterion yn ymwneud â swyddogaethau yr : gwasanaethau i'r gymuned ehangach megis: <ul style="list-style-type: none"> • Adran Amgylchedd • Trafnidiaeth a Chludiant –Cymunedol • Gwastraff ac Ail Gylchu • Lleihau ôl-troed Carbon • Adran Prifffyrdd a Bwrdeistrefol • Ymgynghoriaeth Gwynedd • Cynllun Datblygu Lleol • Trosedd ac Anrhefn • Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus
Pwyllgor Craffu Gofal 18 aelod	Craffu ar faterion yn ymwneud â swyddogaethau yr : gwasanaethau gofal megis: <ul style="list-style-type: none"> • Pobl hyn ac Adran Oedolion, • Iechyd a Llesiant • Adran Plant a Chefnogi Teuluoedd • Plant a Phobl Ifanc • Iechyd • Adran Tai ac Eiddo

7.10 Rôl y Cadeirydd a'r Pwyllgorau Craffu

7.10.1 Bydd rôl Cadeirydd y Pwyllgorau Craffu yn hollbwysig wrth weithredu'r dull newydd o weithio. Bydd y Cadeiryddion ac Is-gadeiryddion, yn unigol ac fel aelodau o'r Fforwm Craffu, yn cysylltu â'r Cabinet. Bydd y Fforwm Craffu, yn goruchwyllo'r **cymryd trosolwg o'r** Rhaglen Waith gan **cyngori ar flaenoriaethu eitemau a** ae yn nodi themâu trawsbynciol sy'n codi o'r Pwyllgorau Craffu amrywiol.

7.10.2 I grynhoi, felly, bydd y Cadeirydd yn:

- (a) atebol am gyflawni'r gwaith;
- (b) cyfarfod yn rheolaidd i fonitro Rhaglenni Gwaith;
- (c) cysylltu â'r Cabinet ynglŷn â materion sy'n effeithio ar y Rhaglen Waith Craffu; ac yn
- (ch) adrodd yn ysgrifenedig i aelodau'r Cyngor ar gynydd wrth weithredu'r dulliau newydd o weithio.

7.10.3 Golygai "Fforwm Craffu" gyfarfod o Gadeiryddion ac Is Gadeiryddion y Pwyllgorau Craffu i ymgymryd a'r swyddogaethau a roddir iddynt yn Rhan 7.

7.11 Rhaglen Waith

7.11.1 Bydd y Pwyllgorau Craffu unigol yn cynnig eitemau ar gyfer eu gosod yn eu Rhaglenni Gwaith, wrth wneud hynny, dylent ystyried dymuniadau Aelodau'r Pwyllgor hwnnw nad ydynt yn Aelodau o'r grŵp gwleidyddol mwyaf yn y Cyngor. Cânt hefyd ystyried materion brys ac annisgwyl nad ydynt wedi'u cynnwys yn y Rhaglen Waith. Fodd bynnag, pennir y rhaglenni gwaith gan y Fforwm Craffu fydd yn adrodd yn ôl i'r Pwyllgorau.

7.11.2 Bydd trefn "Gwyntyllu", lle bydd unrhyw fater sydd yn cael ei gofrestru am ystyriaeth yn cael ei drafod, yn y lle cyntaf gyda'r Adran Gwasanaeth berthnasol i weld a oes modd ei ddatrys heb graffu ffurfiol ac wedi hynny gyda'r Aelod Cabinet perthnasol. Os nad oes modd datrys y mater bydd wedyn yn destun trafodaeth rhwng yr Aelod Cabinet a Chadeirydd Pwyllgor Craffu perthnasol i ystyried gwerth graffu'r mater cyn i'r Fforwm Craffu benderfynu **ystyried os dylid** ei osod ar y rhaglen waith neu beidio

7.15 Faint o Nifer o Pwyllgorau Craffu a Sefydlir a beth fydd y Trefniadau ar eu cyfer? Penodi Grwpiau Craffu

7.15.1 Bydd gan y Cyngor y 3 o Bwyllgorau Craffu a nodir yn y tabl yn Adran 7.3 **wedi eu penodi yn unol â threfniadau'r Cyngor** a bydd yn penodi iddynt fel yr ystyria'n briodol o bryd i'w gilydd. Caiff y Pwyllgorau benodi grwpiau llai **o aelodau ar sail tasg a gorffen** i gynnal ymchwiliadau neu weithgörau graffu manwl ar bynciau penodol **a ddiffinnir gan y Pwyllgor** er mwyn adrodd yn ôl iddynt. **Byddent yn adrodd yn ôl i'r Pwyllgor. Caiff y Pwyllgor benodi uchafswm o 5 aelod i wasanaethu ar y grŵp.** Geir **Caniateir** penodi grwpiau o'r fath am gyfnod penodol **er cyflawni eu cylch gorchwyl** ac fe'i diddymir pan ddaw'r cyfnod hwnnw i ben **oni bai ei fod wedi ei ymestyn gan y Pwyllgor. Rhaid i aelodaeth y gweithgor gynnwys cynrychiolaeth gan ddim llai na dau grwp gwleidyddol gwahanol.** Bydd y Fforwm Craffu yn **cyngori'r Pwyllgorau ar flaenoriaethu adnoddau ar gyfer cefnogi gweithgörau.**

7.20 Adroddiadau gan y Pwyllgorau Craffu

7.20.1 Bydd pob argymhelliad ffurfiol gan y Pwyllgorau Craffu yn cael ei gyflwyno i'r Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd i'w ystyried gan y Cabinet (os yw'r cynigion yn gyson â'r Gyllideb a'r Fframwaith Polisi presennol), neu i'r Cyngor fel y bo'n briodol (e.e. pe byddai'r argymhelliad yn golygu gwyro oddi wrth neu newid y Gyllideb a'r Fframwaith Polisi cytunedig). Bydd yr argymhellion hyn gan y Pwyllgor yn medru cynnwys argymhellion ymchwiliad neu weithgôr **grŵp** craffu.